

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

35. årg.

Bergen, Torsdag 4. august 1949.

Nr. 30

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 30. juli.

Det var forholdsvis bra værforhold også i uken som endte 30. juli. Det beste sildefiske foregår fremdeles på Helgeland samt på Nordmøre og i Romsdal. Brislingfisket er fortsatt helt stille. Sildeutrålingen på Fladengrunn gir bra fangster. Sildefisket ved Island er noe variabelt, men nå tildels noe bedre enn tidligere. Torskefisket ved Vest-Grønland går fortsatt bra. Bankfisket har i siste uke gitt meget store kveitetilførsler fra Færøfeltet. Seisnurpefisket i Finnmark og Nord-Troms synes bra og økende. De øvrige kystfiskerier går sin gang. Håbrandfiskerne er misnøyd med fangstene de får.

Sildefisket:

Det er fremdeles meget sild på Helgeland, mens det i Nord-Norge ellers helst er smått. I uken meldes det om følgende fangster: Laksefjord i Finnmark 900 hl, Tana 200 hl, Kalfjord i Troms 10 hl (storfallen), Beisfjord i Nordland 250 hl, Gullsfjord 200, Fiskefjord 50 hl, Sørfjord i Tysfjorden 100 hl, Salten 500 hl, Utskarpen, Rana 600 hl, Reipå 400 hl, Glomfjord 2000 hl, Sjona 350 hl, Melfjord 300 hl, Bjeranfjord 70 hl, Blomsøyvåg 200 hl, Nesna 1100 hl, Tjøtta 530 hl, Alstahaug 500 hl, Brønøysund 350 hl, Vega 400 hl, Herøy 900 hl, Nærøy i Nord-Trøndelag 100 hl, Vikna 300 hl, Gravvik 300 hl, Namsen 300 hl — tils. i nordre distrikt 10 640 hl. Silden på Helgeland er hovedsakelig blandingsvare. Det vesentligste av ovennevnte fangster er leverte til sildoljeindustrien.

I Sør-Trøndelag har det vært noe slakt med sildefisket de siste dager, på Nordmøre og i Romsdal derimot økende fiske. I uken er det på strekningen Buholmsråsa—Stad opptatt 8745 hl småsild, hvorav til sildolje 6415 hl, hermetikk 1545 hl. Dessuten er det opptatt 1241 hl fetsild, hvorav til sildolje 551, til salting 365 hl.

I distriktene sør for Stad er det smått med fisket. Det ble i uken i Bergens- og Haugesundsdistriktene tils. opptatt 520 hl fetsild og 1060 hl småsild. Totalfangstene i år er henholdsvis på 3611 og 19 367 hl.

Brislingfisket:

Brøkene har ikke tatt fatt med høstturen ennå og det foreligger ikke noe fangstnytt. Ved ettermeldinger er opptaksmengden øket til i alt 488 911 skjep per mot i fjor samtidig 381 495 skj. (derav 10 828 skj. blanding).

Fladensildfisket:

Det går bra med de norske sildeutråleres fiske på Fladengrunn. Hittil er det kommet inn 1 tråler til Stavanger med 290 tnr., 4 trålere til Haugesund med tils. ca. 800 tnr. og 2 trålere til Bergen med 500 og 310 tnr. På feltet antas det nå å være om lag 40 norske fartøyer.

Sildefisket ved Island:

Det har vært temmelig variabelt med sildefisket ved Island og direkte smått garnfiske. Den seneste melding fra vaktskipet, korvetten »Nordkyn« datert 1. august synes å tyde på noe bedre fiske. Den lyder:

»Praiet 70 snurpere med tils. 26 140 tønner, hvorav krydret 2200 tnr. Pr. 30. juli praiet 103 garnbåter med tils. 6963 tnr., derav krydret 4577, saltet 2386 tnr. Søndag og mandag ujevne men til dels gode garnfangster fra svarte garn og fra 10 til 150 tnr. Man regner det oppfiskete kvantum til ca. 50 000 tnr. Pent vær med til dels litt snurping i dag.« Med ca. 50 000 tnr. har flåten fisket femteparten av det forutsatte kvantum og fisket må sies å ligge noe bedre an enn samtidig i fjor. Det er for øvrig hjemkommet 3 snurpere til Ålesund med 430, 451 og 460 tnr. Fartøylene går på ny tur etter å ha bunkret og komplettert utrustningen.

Bankfisket:

Sunnmøre ble i siste uke tilført mange bankfangster fra Færøyane og Egga. Færøyfangstene lå på 2500 å 12 000 kg kveite pr. båt og Eggafangstene på opptil 9 å 10 000 kg rundfisk samt 400 til 2500 kg kveite. I uken har det vært meget rike tilførsler av kveite, især til Ålesund. Mørepartiet oppgis til 612 tonn, hvorav fra bankene 100 tonn lange, 5 tonn blålange, 98 tonn brosme, 219,6 tonn kveite samt litt hå og skate. Måløy hadde i uken tilførsler på 58,7 tonn, hvorav fra bankene 18 tonn lange, 3 tonn brosme og 15 tonn kveite.

Andenes melder om mindre heldige værforhold og ubetydelig fiskedrift. Tromsø melder om et par bankfangster på 800 og 3000 kg kveite samt litt annen fisk. Tromsø by hadde samlede uketilførsler på 96 tonn, hvorav det overveiende var kystfanget fisk.

Vest-Grønland:

Fraktfartøyet »Cleveland« er nå under utlosning i Kristiansund N. Ved avseilingen fra Grønland hadde det lastet 560 tonn saltfisk. Samtidig lossers fiskefartøyet »Niils S.« av Haram 150 tonn saltfisk i Ålesund. Underveis hjem er »Tilthorn« mens 2 andre fartøyer ligger under tillasting. Det regnes med å være tillastet nær 1000 tonn inklusive »Tilthorn«s last. Fisket gir fortsatt meget gode fangster og det hersker stor konkurranse mellom de enkelte båter.

Bjørnøyfisket.

Det er innkommet ytterligere 2 kuttere med 12—15 tonn saltfisk og 2200 samt 3500 kg kveite hver. Fisket skal være forholdsvis bra nå.

Trålfisket:

De fleste norske trålere ligger for tiden på Nordkappbanken eller fra denne nordover mot Svalbard. Det er ikke noen fart i fisket.

Seisnurpefisket:

Det later til at seisnurpefisket i Finnmark gir økende utbytte. I siste uke var partiet på 1788 tonn

mot 1596 tonn uken før. I alt er det i år i Finnmark fisket 7225 tonn sei, hvorav hengt 3027, saltet 2440 og oppmalt til mel 1089 tonn (i uken hengt 604, saltet 925, til mel 218 tonn). Resten er iset eller anvendt fersk på annen måte. Fra Troms meldes det om noe bedre snurpefiske, da især på fjorder og sund i den nordlige del av fylket. I uken har fangstene gjennomsnittlig ligget på 7—8000 kg med opptil 13 000 kg. Fra Vesterålen meldes det at fisket har tatt seg opp på Åsanfjorden (Bø) med fangster på 8000 til 15 000 kg. Fra Nordmøre meldes det at de fleste seisnurpere har avseilt for Finnmark, men i uken ble det tatt noen få fangster på 5000 til 10 000 kg på Griptaren.

Levendefisk:

Det er smått med tilgangen på levende småsei i Levendefisklagetets distrikt nå. En del av de fangster en hadde stående er i uken opptatt til hengning og frysing, således 30 000 kg småfallen vare. I levende stand ble det transportert til Mosjøen 3000 kg, Trondheim 25 000 kg og Bergen 7000 kg. Bergen har for øvrig for tiden betydelige tilførsler av levende dorgepale fra Sognekysten (Solund) og Hordaland.

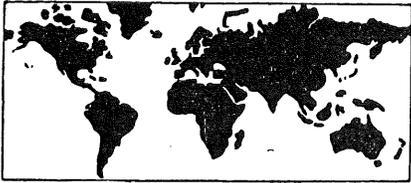
Kystfisket ellers:

Ukepartiet i Finnmark som også omfatter omtalte seifangst var på 2150 tonn mot 2022 tonn uken før. Fangsten omfatter utenom sei 35 tonn torsk, 296 tonn hyse, 1 tonn brosme, 13 tonn kveite, 15 tonn flyndre og noe steinbit. Tromsø hadde siste uke et fiskeparti på 96 tonn, derav 85 tonn sei, noe kveite, flyndre, brosme og hyse. På Møre ble det i uken av kystfisk ilandbrakt 47 tonn sei, 36 tonn torsk, 22 tonn hyse noe flyndre etc. Størjetilførslene er betydelige og var oppe i 71 tonn, mest til Kr.sund N. Fra Stavanger meldes det om gode tilførsler av fisk. Fra Tananger og ytre Ryfylke er det tilført 50—60 tonn sei, lyr og torsk og fra Nordsjøen 1400 kg brosme. Det var litt fiske på Sørlandet med ukefangst bare 10—12 tonn fisk.

Makrellfisket:

Ukens makrellfiske var betydelig. Det ble opptatt 562 tonn mest snurpemakrell men også noe dorgefisk. I alt er det nå fisket 10 808 tonn, hvorav anvendt fersk innenlands 4325 tonn, eksportert fersk 2325 tonn, frosset 3439 tonn, saltet 614 tonn, anvendt til hermetikk og røyking 104 tonn. I uken ble det blant annet saltet 315 tonn.

Oversikt, forts. s. 347.

Utlandet.

SUNNMØRSFISK, Aalesund

Inneh.: Sunnmøre og Romsdal Fiskeselslag
Omsetning av alle sorter fisk og fileter
Laks og Skaldyr — Revefor

Telegr.adr.: Sunnmørsfisk
Tlf.: Pakkhus v. Skateflua 3300
Disponenten privat 3246
Bankforbindelse:
Aalesund og Møre Privatbank A.s

Fisk brakt i land til Finnmark i tiden 1. januar til 23. juli 1949.

Islands fiskeeksport jan.—mai 1949 og 1948.

I jan.—mai 1949 og 1948 er det blitt eksportert følgende mengder:

	Mengde		Verdi (f o.b.) 1000 isl. kr.	
	Januar—mai		Januar—mai	
	1949	1948	1949	1948
	100 kg	100 kg		
Klippfisk.....	1 877	8 734	589	2 366
Saltfisk, uvirket..	103 360	72 693	22 443	12 599
Ferskfisk, iset ...	500 726	467 030	37 556	36 908
—«— frosset	196 312	108 846	50 417	29 210
Tørrfisk.....	—	2	—	2
Hermetikk.....	1 249	4 922	646	2 220
Saltsild.....	640	1 444	131	260
Frossen sild.....	6 000	34 015	10	1 669
Tran (av torskelev.)	30 654	34 232	10 512	13 622
Sildolje.....	3 684	70 693	1 054	18 438
Sild og fiskemel..	31 246	258 852	5 590	26 254
Hvalkjøtt.....	139	—	38	—
Saltet rogn.....	12 078	3 770	1 443	416

Rorhusvinduer av plastikk.

I »Pacific Fisherman«s juniutgave gis det en nærmere beskrivelse av fiskefartøyet »Ocean Cape«, som er Juneau's (Alaska) kveitefiskeflåtes nyeste tilvekst. Rutene i alle ventilert, skylight, rorhus og øvrige dekshus i dette fartøy er forarbeidet av plastikk. Lukekarmene og ruffkappen er bygget av galvanisert stål. Skipperen holder på at plastikkrutene er sterkere enn glassruter. Det er innsatt buete plastikkruiter i rorhuset. Med plastikkruiter blir det ikke noe gjenskinn eller fordreining om natten. Med hensyn til lukekarmene er det vanlig å bygge disse av tre. Bruken av metall, som er mer sjelden, vil selsagt spare reparasjoner, fordi varigheten blir så meget større.

Fiskeoppløsninger (fish solubles) kardinaldunktet på møte i N. F. I.

Fiskeoppløsninger framstillet gjennom konsentrasjon og stabilisering av limvannet fra fiskeolje- og melfabrikasjon var det altomfattende diskusjonsemne på møte i Chicago i National Fisheries Institute's biproduktkomité.

Det ble lagt særskilt vekt på betydningen av kvaliteten i fiskeoppløsninger, da denne synes å være av vital betydning for oppløsningens nyttevirkning. Stabile, standardiserte oppløsninger renses for oppløsende produkter nyter en omfattende etterspørsel i et fast marked. Mindreverdige oppløsninger truer imidlertid med å underminere stillingen.

Ved siden av den i fiskeoppløsninger påviste »vektfaktor« opplyste lederen for Purdue-universitetets forsknings-

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Fersk og iset	Filet	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk.....	31 077	8 814	325	11 858	10 080
Hyse.....	6 251	5 572	14	110	555
Sei.....	²⁾ 5 437	623	5	1 515	2 423
Brosme ...	321	42	—	110	169
Kveite.....	1 079	1 079	—	—	—
Flyndre....	330	330	—	—	—
Uer.....	102	102	—	—	—
Stembit....	2 006	1 979	—	27	—
I alt	46 603	18 541	344	13 620	13 227

Leverkvantum 38 044 hl, utvunnet 12 563 hl damptran. Rogn saltet 1392 hl, rogn iset 874 hl. ¹⁾ Herav 343 tonn rotskjær. ²⁾ Herav 871 tonn til fiskemel.

stalt for fjærkre, at det også synes å være bevis for at fiskeoppløsninger også besitter en viss »utklekningsfaktor« (hatchability factor), som både kan og kan ikke ha samme årsak. Han hadde funnet at oppfostring av unge kyllinger med porsjoner som inneholdt 2 til 3 pst. fiskeoppløsninger frambrakte en sterkt øket vekst. Foringen medfører ingen fiskesmak selv når prosenten overdrives.

Han konkluderte med følgende: »Det er ikke tvil om at fiskeoppløsninger har en ubestridelig stilling i fjærkreforringen. Stillingen er avhengig av dette forstoffs evne til å konkurrere prismessig med andre produkter med liknende ernæringsmessige effekter.«

Lyman Peck, forstoffkonsulent i Nutrition Council, American Feed Manufacturers Association bekreftet antakelsen om at fiskeoppløsninger besatt andre »økte vekstfaktorer enn de nylig for Vitamin B 12 påviste«.

Han understreket at kvalitet i kondenserte fiskeoppløsninger var av den ytterste betydning og framhevet at fabrikanterne først og fremst måtte ha dette for øye. (Pacific Fisherman).

Mammutlevninger i trålen.

The Fishing News forteller at skipper Buck på Lowe-stofftråleren »Caspian« som nylig kom inn fra tråling på Brown Ridge i Nordsjøen brakte med seg et kjempemessig ben. Dette ble av eksperter fra Norwich Museum identifisert som værende en del av lårbenet til en mammut. Noen av autoritetene trodde benet var 50 000, andre 500 000 år gammelt. »Dersom vi fikk mer av samme sorten skulle det være oss mulig å avgjøre det mer nøyaktig« sa vitenskapsmennene. Følgelig forsøkte skipper Buck trålingen på samme sted engang til og var så heldig at han falt borti ennå flere levninger. Denne gang var det tre ben av samme slag og del av en støttann, 10 fot lang. Også disse fundene ble sendt til undersøkelse.

Ilandbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar—23. juli 1949.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	468	183	213	70	2
Sei	206	4	198	3	1
Lange	1	1	—	—	—
Brosme	52	13	1	31	7
Hyse	882	641	200	28	13
Kveite	29	29	—	—	—
Svartkveite	—	—	—	—	—
Gullflyndre	11	11	—	—	—
Smørflyndre	12	12	—	—	—
Uer	51	51	—	—	—
Steinbit	34	31	3	—	—
Annen	2	2	—	—	—
Reker	111	111	—	—	—
I alt	1 859	1 089	615	132	23

853 hl lever og 193 hl rogn, hvorav 135 hl iset. 58 hl saltet.

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar—23. juli 1949.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hermetikk
	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	280	280	—	—
Sei	1 956	¹⁾ 1 826	—	130
Lange	149	138	11	—
Brosme	44	44	—	—
Hyse	84	84	—	—
Kveite	34	34	—	—
Gullflyndre	7	7	—	—
Skate	35	35	—	—
Annen fisk	5	5	—	—
Håbrand	13	13	—	—
Pigghå	2 769	2 769	—	—
Hummer	22	22	—	—
Reker	5	5	—	—
I alt	5 403	5 262	11	130

¹⁾ Herav 29 tonn levende.

Kanadas fiskerier i mai måned.

»Montly Review of Canadian Fisheries Statistic« skriver at med mai måned er sommerens fiskerier kommet godt i gang både på øst- og vestkysten. Av saltvannsfisk ble det i Kanada i mai måned ilandbrakt 57 511 tonn (Nyfundland ikke medregnet), som er 13,8 pst. mindre enn i samme måned av 1948. Årets totalfangst hittil på 159 274 tonn ligger på sin side 17,2 pst. under totalfangsten på tilsvarende tidspunkt i fjor.

På Atlanterhavskysten ligger fangstene av torsk, især i Nova Scotia og sild samt sardiner i New-Brunswick betydelig under fjorårstallene.

På Stillehavskysten ligger også fangstene noe tilbake for i fjor, dog er verdien av fangsten betydelig høyere.

Tilbøyeligheten til å benytte større mengder av bunnfiskfangstene på Atlanterhavskysten til filet holder seg. Makrellsesongen er nylig begynt og allerede nå later det til at større deler av fangsten vil bli saltet i år enn i fjor.

Det er stor sesongmessig økning i saltfiskbeholdningene, som imidlertid ved sammenlikning med beholdningene 31. mai 1948 åpenbarer at klipffiskbeholdningene er meget mindre i år, dog viser beholdningene av lysing stigning.

Som nevnt er det i mai i år ilandbrakt 57 511 tonn og i tiden 1. januar—31. mai ilandbrakt 159 274 tonn. Korresponderende tall for fjoråret var 66 725 tonn og 192 373 tonn.

I løpet av 1949 er det av torsk oppfisket 22 430 tonn (i fjor 27 481 tonn) hvorav saltet 5159 tonn, filetert 10 385 tonn, derav frosset 5540 tonn. Av hyse er det fisket 8357 tonn (i fjor 7277), hvorav filetert 6602 tonn, derav frosset 1914 tonn. Det er fisket 1542 tonn lyr (i fjor 2091 tonn), hvorav saltet 884 tonn. Lysingfangsten utgjør 871 tonn (i fjor 746 tonn), hvorav saltet 458 tonn. Det er fisket 625 tonn makrell mot bare 5 tonn i fjor. Det er blitt saltet 414 tonn. På Atlanterhavskysten er det fisket 3611 tonn sardiner (småsild) mot 10 531 tonn i fjor. Av årets fangst er 3380 tonn anvendt til hermetikk, det vesentlige av resten til salting og ferskbruk.

Engrosprisindeksen i april måned for fiskevarer utviser 262 points som er 3 points høyere enn i mars og 20,5 points høyere enn i april 1948.

Førstehåndsprisene på fisk den 15. mai 1948 var for torsk på østkysten 2½ til 4 cents pundet, høyest i Halifax med 3 til 4 cents. Prisene synes svakere enn på samme tid i 1948, da det ble betalt 3½ til 4 cents. For stor hyse var prisen 3½ til 5 cents med 5 cents for et år siden.

Det hollandske sildefiske.

I uken som endte 16. juli ble det i hollandske havner ilandbrakt tils. 9912 tnr. fiskepakket saltsild. Siden sesongens begynnelse den 17. mai er det blitt ilandbrakt tils. 61 144 tnr. fiskepakket sild, hvorav 65 191 tnr. matjessild og 1953 tnr. overgangssild. Utbyttet i fjor på samme tid var en del større enn i år, nemlig pr. 17. juli 95 326 fiskepakket tønner.

Det skotske sildefiske.

Til utgangen av uken som endte 16. juli var det i Skottland saltet følgende mengder sild: Lerwick 25 367 tnr. (i fjor 52 615), Wick 10 077 tnr. (8314), Fraserburgh 6809 tnr. (11 854), Buckie 1565 tnr. (2 385), Peterhead 4187 tnr. (9841), Stornoway 5844 tnr. (7822), Ullapool 3615 tnr. (0), Kinlochervie 180 tnr. (995). I alt er det i år saltet 59 920 tnr. mot 95 150 tnr. i fjor samtidig.

Det britiske trållerederforbund bekymret over lånet til Island.

I foregående nummer av »Fiskets Gang« kunne vi meddele at det var blitt utlagt tegningsinnbydelse i City for et lån på 1¼ mill. pund til Island. Ifølge »Fish Trades Ga-

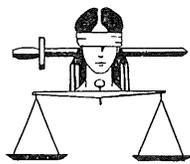
zette» for 16. juli har britiske trålerredere reist alvorlige innvendinger mot forslaget om å la den islandske regjering oppta et lån på 1 250 000 pund til bygging av 10 trålere. Det er blitt gjort spesiell innsigelse mot renten på 4½ pst. som garanteres gjennom en direkte belastning på salget av islandsk fisk på britiske markeder.

Mr. Jack Croft Baker, presidenten i British Trawler Owners' Federation uttaler at lånebetingelsene innebærer en preferensiering for salg av islandsk fisk, som kan resultere i arbeidsløshet blant britiske fiskere.

»Britiske trålerredere«, opplyste han, »har nå i bestilling 80 nye trålere av den mest moderne type. Byggesummen som dreier seg om £ 8 000 000 er blitt skaffet til veie av det private initiativ uten noen slags regjeringslån eller støtte, slik som det av den islandske regjering frambudte lån.

Disse nye britiske trålere vil bety en økning av fangstkapasiteten til langt ut over det den var før krigen. Den senere tids erfaringer synes å tyde på at kapasiteten heller vil være større enn publikums etterspørsel.

Faktum er at British Trawler Owners' Federation allerede har tatt under overveielse en plan som går ut på å holde en del av fartøyene tilbake i havn etter tur for derved å forhindre overfylte markeder med uselgelige forsyninger.«

Lov og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Lovbeskyttelse for Norges Råfisklag.

Ved kongelig resolusjon av 30. juni 1949 er bestemt:

I medhold av § 1 i midlertidig lov av 18. juni 1938 om omsetning av råfisk bestemmes:

- I. Det er forbudt å tilvirke, omsette og utføre torsk, sei, hyse, lange, brosme, flyndre, kveite, blåkveite, steinbit, uer, makrellstørje og pigghå som er ålandbrakt eller brakt i havn på kyststrekningen fra og med Finnmark til og med Nordmøre, herunder også trålfanget fisk og fisk fra fjerne farvann, når fisken ikke er kjøpt gjennom Norges Råfisklag, hvis vedtekter er godkjent av Fiskeridepartementet. Bestemmelsen er ikke til hinder for tilvirkning av egen fangst, men omsetning og utførsel av denne fisk kommer inn under samme bestemmelser som fisk kjøpt gjennom laget. Forbudet gjelder også for biprodukter av de nevnte fiskesorter. Forbudet omfatter ikke fisk som omsettes i levende tilstand.
- II. Norges Råfisklag kan dispensere fra forbudet.
- III. Fiskeridepartementet bemyndiges til:
 - a) Å fastsette eventuelle bestemmelser til kontroll av gjennomførelsen og overholdelsen av det under I fastsatte forbud.
 - b) Å fastsette bestemmelser om revisjon av Norges Råfisklags regnskaper og å ansette offentlig kontrollør ved laget.
 - c) Å oppnevne en appellinstans til behandling av klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere,

samt til å utferdige nærmere bestemmelser om appellinstansens sammensetning og virksomhet.

IV. Overtredelse av disse bestemmelser eller medvirkning til eller forsøk på overtredelse straffes med bøter.

V. Denne resolusjon trer i kraft 1. juli 1949 og gjelder inntil videre.

Medisintranproduksjonen.

Den midlertidige lov av 5. desember 1947 om salg av medisintran fra produsent og kgl. resolusjon av 9. januar 1948 gitt i medhold av loven opphørte å gjelde 1. juli 1949.

Kgl. resolusjon av 4. mars 1949 om ukentlig oppgaveplikt for medisintranprodusenter og medisintran kjøpere, gitt med hjemmel av midlertidig lov av 2. april 1948 om regulering av produksjon, omsetning og utførsel av fisk og fiskevarer m. v., er opphevet ved kgl. resolusjon av 8. juli 1949.

Makrellfisket pr. 30/7 1949¹⁾

Anvendelse	Uken til 30/7	Sml. fangst
	kg.	kg
Hjemmeforbruk	217 998	4 325 373
Fersk eksport	—	2 325 412
Frysing	1 554	3 438 962
Salting	314 766	614 199
Hermet. og røyking.....	27 957	104 329
I alt	562 275	10 808 276

¹⁾ Iflg. opplysninger fra Norges Makrellag S/L.

Oversikt, forts. fra s. 344.

Reker:

Fra Tromsø meldes at reketrålingen er påbegynt igjen og har i uken gitt dagsfangster pr. båt på 150—230 kg — tils. i uken 1180 kg, pris kr. 1,80 pr. kg. Ålesund melder om rekeparti for Møre på 2800 kg. På Sørlandet var rekepartiet 20 tonn.

Håbrandfisket:

I ukens løp er det kommet inn 8 båter med fangster fra 1000 til 9000 kg, tils. 35 000 kg. Fiskerne er misnøydde med utbyttet og framholder at det er vanskelig å finne større ansamlinger av fisk. Etter hva det forlyder skal heller ikke de danske håbrandfangstene være stort bedre. De sist til Hirtshals innkomne fartøyer hadde 2000 til 5000 kg.

Merking av torsk i Lofoten 1947-49.

Foreløpig beretning III.

Av Gunnar Dannevig.

Forts. fra nr. 29, s. 339.

Vi skal imidlertid gå tilbake til den torsken som ble merket i Lofoten i 1948. I samme kalenderår fikk vi som nevnt ingen gjenfangster i norske farvann etter 21. juni. I januar 1949 begynte imidlertid atter merket torsk å dukke opp i fangstene i våre kyststrøk. Under vinterens og vårens fiske ble der fanget igjen 158 fisk inntil 16. april da den siste gjenfangst i Lofoten ble tatt. I dette tidsrom har vi ikke fått noen merker fra andre havområder.

Om vi først holder oss til den fisk som er gjenfanget utenom Lofoten, så har vi 26 gjenfangster fordelt på strekningen mellom Nordkapp og Sør-Trøndelag. De fleste er imidlertid fanget på ytter-side nav Senja, Vesterålen og Lofoten, se fig. 3. (Heller ikke her er der ved inntegning av gjenfangsten tatt hensyn til avstanden fra land). Foruten de gjenfangster som er avsatt på kartet, har vi fått 4 gjenfangster fra trålere som har arbeidet i nord-norske farvann. Da merkene ikke er oppdaget med det

samme fisken ble fanget, er posisjonen ikke alltid nøyaktig oppgitt. Men følgende opplysninger foreligger:

- 1 fisk gjenfanget vestre kant av Malangsgrunnen.
- 1 —»— utenfor Lofoten.
- 2 —»— bankene vest for Nord-Norge.

Ellers er det tydelig at torsken ikke akkurat går i samlet tropp, slik som den til dels gjorde på nord-siget. I dagene 6.—9. februar ble der gjenfanget fisk på så fjerntliggende steder som Nordkapp, Vesterålen og Værøy. Og i dagene 6.—8. mars er der gjenfangster fra Vingsand i Sør-Trøndelag, ut-siden av Lofoten og Senja.

Den langt overveiende del av fisken ble imidlertid gjenfanget på Lofotbanken; her ble det nemlig fisket opp 132 fisk, eller 84 pst. av det antall som ble gjenfanget i tiden 1. januar—16. april. For å få en oversikt over når fisken ble fanget så er i tab. 1

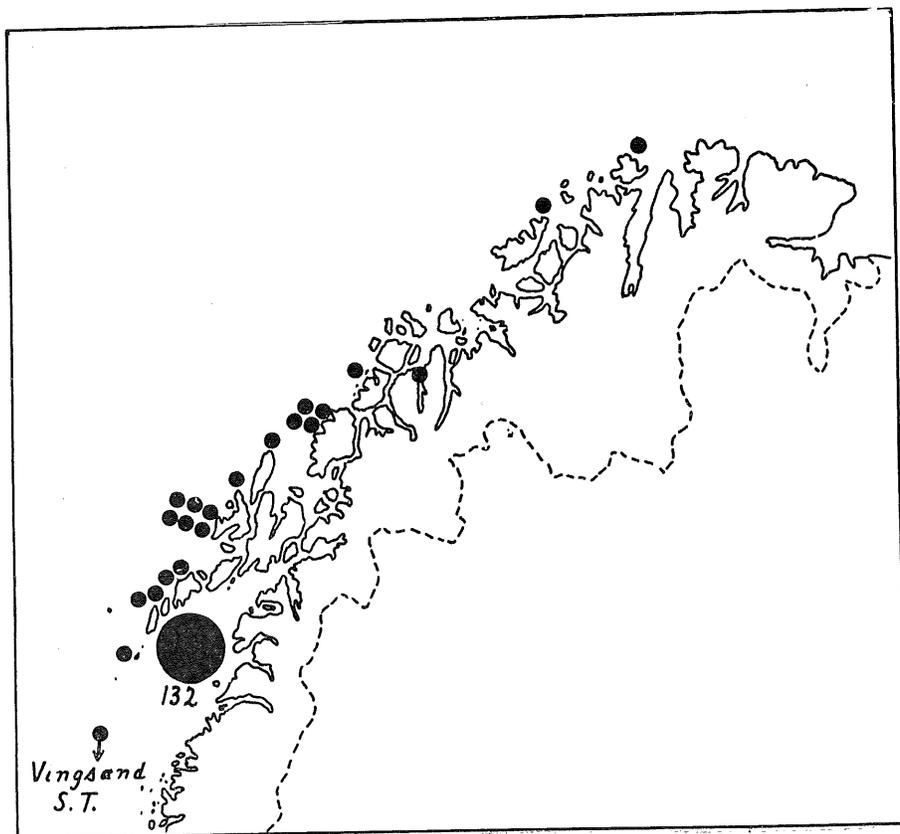

Fig. 3.
Gjenfangster i tiden 1. januar—16. april 1949 av fisk merket i Lofoten i 1948.

angitt hvor mange fisk som er genfanget i hver uke. Oppgavene er gitt særskilt for Lofoten og for de øvrige kystfarvann. — Det er åpenbart at man på de ytre kyststrøk har fått kontakt med den fisken som er meket på et noe tidligere tidspunkt enn i Lofoten. Gjennom et lengre tidsrom har en imidlertid fått gjenfangster såvel fra Vestfjorden som fra andre kystfarvann. Fra omkring 13. mars er der imidlertid en forandring i dette forhold. Fra da av og inntil 16. april ble der gjenfanget 84 fisk i Lofoten, eller 64 pst. av det samlede antall fra dette felt. I samme tidsrom er der bare tatt 2 fisk på andre steder, mens der i hele sesongen ble gjenfanget 26.

Det er således tydelig at i Lofoten ble de fleste gjenfangster tatt på et noe seinere tidspunkt enn hva tilfelle var på de andre strøk. Dette kan skyldes at den fisken vi har merket i vesentlig grad har konsentrert seg i Lofoten fra midten av mars. Vi har imidlertid ikke noen sikkerhet for at dette har vært tilfelle. Den ting at vi ikke får gjenfangster fra et felt kan nemlig like godt skyldes at der ikke blir fisket på den merkete fisken som måtte være der.

Vi skal nå gå over til å undersøke hvorledes gjenfangstene fra Lofoten fordeler seg på de forskjellige fiskefelt. For også å kunne se hvordan denne fordeling varierer gjennom sesongen, er gjenfangstene inndelt i 3 grupper etter det tidspunkt fisken ble fan-

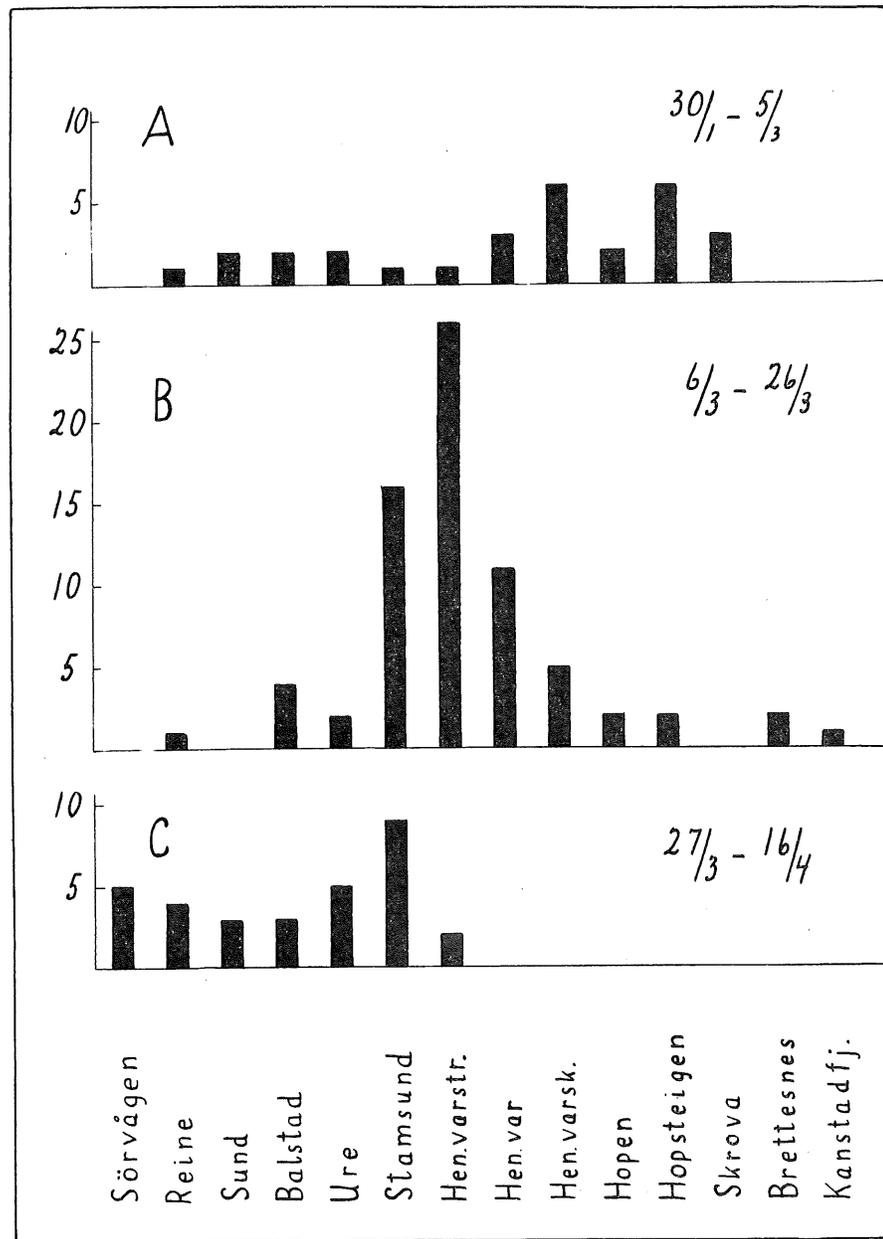

Fig. 4. Torsk merket i Lofoten i 1948. Antall gjenfangster på de forskjellige felt i Lofoten i 1949.

Tab. 1. Torsk merket i Lofoten 1948, gjenfanget ved norskekysten i 1949.

Dato	Lofoten	Utenom Lofoten
16/1—22/1	—	1
23/1—29/1	—	3
30/1— 5/2	2	1
6/2—12/2	2	6
13/2—19/2	5	4
20/2—26/2	8	1
27/2— 5/3	12	3
6/3—12/3	19	4
13/3—19/3	27	1
20/3—26/3	26	—
27/3— 2/4	20	—
3/4— 9/4	10	1
10/4—16/4	1	—
?	—	1
Sum	132	26

get. Gruppe A omfatter de tidligere gjenfangster, nemlig all fisk som ble gjenfanget fra 30. januar til 5. mars. Gjenfangsten fra midten av sesongen (6.—26. mars) er henført til gruppe B, mens gruppe C omfatter den fisk som ble gjenfanget i slutten av sesongen (27. mars—16. april). På fig. 4 gir søylenes høyde et mål for hvor mange fisk som ble fanget på hvert enkelt felt under de nevnte tidsavsnitt. Feltene er ordnet geografisk fra Sørvågen i vest til Kanstadfjorden i øst.

I begynnelsen av sesongen (30. januar til 5. mars) fikk vi et lite antall gjenfangster fra samtlige felt mellom Reine og Skrova. De fleste ble imidlertid fanget på strekningen fra Henningsvær og østover. I den påfølgende tid, fra 6. til 26. mars, ble den langt overveiende del av gjenfangstene tatt på feltet mellom Stamsund og Henningsværskaallene. I dette tidsrom kom det bare få gjenfangster fra andre områder av Lofotbankene. Under siste del av fisket (27. mars til 16. april) var det bare på de vestlige felt at vi fikk gjenfangster.

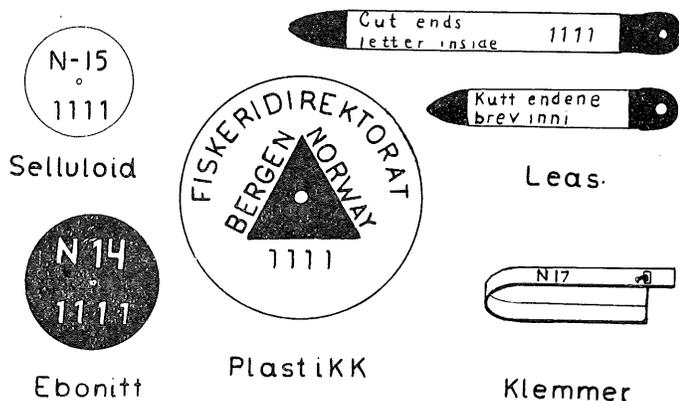

Fig. 5. De forskjellige merketyper i naturlig størrelse.

Det er interessant å sammenholde disse resultater med de opplysninger vi fikk om fiskeforekomstene på grunnlag av ekkoregistreringene og utbyttet av fisket. — Tidlig i sesongen var der seget opp en del fisk langs hele Lofoten slik at der foregikk et lite ranglefiske for samtlige vær. I Øst-Lofoten var der da så vidt store konsentrasjoner at fisken kunne registreres av ekkolodd. Midt i mars konsentrerte imidlertid fiskefloa seg på feltene mellom Henningsværskaallene og Stamsund hvor der da ble registrert til dels meget gode forekomster. Fisket avtok imidlertid på Henningsværstraumen i slutten av mars og forskjøv seg vestover.

Merketeknikken.

Merking av fisk er en av de viktigste eksperimentelle arbeidsmetoder som er i bruk innen fiskeriforskningen. På den måten kan fiskens vandringer studeres, liksom en kan få et visst grunnlag for å bedømme hvilken skjebne fisken går i møte. Det er imidlertid viktig å få bort alle feilkilder fra forsøkene, eller i hvert fall lære hvorledes og hvor sterkt de gjør seg gjeldende. Når det gjelder selve teknikken ved merkingen må en således strebe etter å få merker som er forarbeidet og festet på en slik måte at de blir sitende på fisken så vidt mulig gjennom hele livet uten å skade den. Videre bør merkene være så iøynefallende at de virkelig blir oppdaget av fiskerne.

Ved forsøkene i Lofoten har vi brukt flere forskjellige merketyper for etter hvert å få et eksperimentelt grunnlag for en vurdering av hvilke typer som er best egnet for vårt formål. Vi skal her se litt på hovedtrekkene av de resultater som er oppnådd.

Under forsøkene i 1947 ble der brukt fire forskjellige merker, nemlig klemmer av monell metall, hvite selluloid knapper, sorte ebonittknapper, samt en liten type av et merke som er konstruert av fiskerikonsulent Lea, se fig. 5. Metallklemmer har tidligere vært brukt ved kveiteundersøkelsene i Stillehavet, og russerne bruker en liknende type til merking av torsk i Østhavet. — Ebonittmerkene brukes meget til merking av flyndre og torsk. — Leas merker representerer noe nytt. De er laget av selluloidrør, og vekten av merkene er avpasset slik at de så vidt flyter i sjøvann. Merkene er strømlinjeformet slik at de gjør minst mulig motstand i vannet. Og inne i merket ligger der et brev til den som finner merket slik at vedkommende kan få greie på hvor merket skal sendes, og hvilke opplysninger som ønskes om den fisken som blir gjenfanget. — Samtlige merker ble i 1947 festet i gejllelokket. Leas merker ble festet ved

hjelp av en bølge av rustfri ståltråd, mens knappene ble festet med en tråd av finsølv.

Det har vist seg å være stor forskjell mellom de ulike merketyper som ble nyttet i 1947. Der kan neppe være tvil om at Leas små merker, festet i gjellelokket, sitter langt bedre på fisken enn noen av de andre. Jo lenger tid som er gått etter merkingen, desto sterkere dominerer Leas merker i gjenfangstene. Heller ikke på annen måte står Leas merker tilbake for noen av de andre som ble brukt samtidig. For dem som har interesse av å studere disse ting i detalj gis i tab. 2 en oversikt over gjenfangstene fra forsøkene i 1947 inntil 15. juni 1949.

I 1948 forsøkte vi å feste Leas merker i ryggen på fisken, i forkant av 3. ryggfinne. Det var frem-

Tab. 2. Gjenfangster av torsk merket i Lofoten 1947.

Merketype	Antall merket	Antall gjenfangster			
		Lofoten 1947	Utenom Lofoten 1947	1948	1949
Metallklemmer (n 17)...	1 165	25	6	5	4
Selluloidmerker (N 15) ..	735	40	8	3	1
Ebonittmerker (N 14) . .	221	24	5	7	1
Leas merker i gjellelokk	389	49	23	36	16
Sum	2 510	138	42	51	22

deles de små merkene som ble brukt. Samtidig fortsatte vi med ebonittmerkene festet i gjellelokket. Selluloidmerkene og metallklemmene ble imidlertid i den grad »slått ut« i første omgang at de ikke er nyttet senere. Derimot forsøkte vi et meget stort merke av gul plastikk, med en svart trekant i midten (se fig. 5). Dette merke har mange mangler, men det har den fordel at det er lett å se.

Plastikkmerkene gav forholdsvis flere gjenfangster enn de to andre merker under Lofotfisket samme år som merkingen ble utført. Dette kunne gi grunn til mistanke om at ebonittmerkene såvel som Leas små merker ble oversett i noen utstrekning. Men selv om dette skulle være tilfelle så har Leas merker, etter slutten av Lofotfisket i 1948, gitt forholdsvis langt flere gjenfangster enn de øvrige merker (for nærmere data se tab. 3).

De gjenfangster vi hittil har fått fra forsøkene i 1948 tyder derfor på at også når Leas små merker festes i ryggen på fisken sitter de bedre enn ebonittmerkene. Og de store plastikkmerkene faller åpenbart av i enda større utstrekning. Men der kan altså være grunn til mistanke om at Leas små merker;

Tab. 3. Gjenfangster av fisk merket i Lofoten 1948.

Merketype	Antall merket	Antall gjenfangster		
		Lofoten 1948	Utenom Lofoten 1948	1949
Leas i rygg	370	29	13	67
Ebonitt	901	68	15	28
Plastikk	1 349	181	19	66
Sum	2 620	278	47 ¹⁾	161

¹⁾ + 1 uten angivelse av type.

festet i ryggen, blir oversett i noen utstrekning. Dette spørsmål ble det arbeidet videre med i 1949.

Den typen av Leas merker som ble brukt i 1947 og 1948 var opprinnelig beregnet for små fisk. Dette merke ble brukt også i 1949. Men samtidig ble det brukt et større merke av Leas konstruksjon, se fig. 5. Bortsett fra størrelsen er der ingen forskjell på de to typer, og de ble begge festet med samme slags bølger. Dessuten ble der brukt ebonitt- og plastikkmerker.

I alt ble der merket 930 fisk med Leas merker, halvparten med de små og halvparten med de store. Der var to mann som utførte merkingen, men slik at de skiftesvis brukte store og små merker. For også å få bedre materiale til å bedømme hvor på fisken merket bør festes ble merker med ulike nummer festet i gjellelokket, de med like nummer i ryggen, i forkant av 3. ryggfinne.

De store merkene har gitt betydelige flere gjenfangster enn de små. Dette gjelder såvel for de som har vært festet i ryggen som for de i gjellelokket (se tab. 4). Forskjellen er så stor at det er lite sannsynlig at den skyldes rent tilfeldige årsaker. Der er neppe grunn til å tro at de store merkene er mer utsatt enn de små for å henge seg fast i garn, og at de derfor figurerer med en større gjenfangstprosent.

Tab. 4. Torsk merket 15. mars—1. april 1949 i Lofoten. Antall gjenfangster på de ulike typer av Leas merker.¹⁾

Merketyper	Antall merket	Antall gjenfangster	
		Lofoten 1949	Utenom Lofoten
Leas store i gj.lokk	233	38	4
» » i rygg..	232	21	2
Leas små i gj.lokk	233	23	5
» » i rygg..	232	15	2
Sum	930	97	13

¹⁾ Dessuten gjenfanget 1 av Leas store merker uten nummer samt 1 stort eller lite festet i ryggen.

Forts. s. 354.

GUDMUND JEGTVIK - Honningsvåg

Telefon 64 Tilvirker alle sorter ferskfisk for eksport samt
 Telegramadr. Jegtvik salting og tørring til stokkfisk og råskjær.

Kristian Holst, Hørstad

Bunkerkull, salt, tønner, is. Tankstasjon for brenseloljer
 Telegramadr. Kullholst. Telefon 82, 219

NILS H. NILSEN, Båtsfjord

Innkjøp og salg av alle sorter Ferskfisk Telefon 54
 Tørrfisk - Saltfisk - Tran Telegramadr. Nils
 Postgiro kt. 986 97

J. E. ABRAHAMSEN, Båtsfjord Telegramadresse: Abrahamsen
 Telefoner: 19, 61, 25, 127, lager 100
 Produksjon av alle sorter iset fisk, filet, saltfisk, stokkfisk.
 Solar fra tank. Smøreoljer. Dampskipseksp. Kystassurans.

Båtsfjord Produksjonslag - Båtsfjord

Samvirkeproduksjon av fersk, iset hyse, Telefon 16
 torsk, kveite. Filetering. Telegramadresse:
 Produksjonslaget

**DIESEL- OG
 SEMIDIESELMOTORER**

10—400 HK
 1—6 CYLINDRER

AKTIEBOLAGET
JØNKØPINGS MOTORFABRIK

JØNKØPING - SVERIGE

Representanter:

BRØDRENE ANDERSEN,
 Drammensveien 164, Skøyen, Oslo.
 Herr Anton Arvesen, Engenes.

Forts. fra s. 351.

Vi skal ikke her gå i detalj m. h. t. resultatene for ebonitt- og plastikkmerkene. Jeg vil bare nevne at under årets Lofotfiske så har Leas store merker festet i gjellelokket gitt forholdsvis flere gjenfangster enn ebonittmerkene og omtrent like mange gjenfangster som plastikkmerkene.

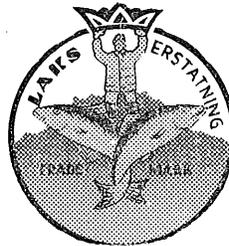
I det hele er det nå neppe noen tvil om at Leas metode for merking langt er å foretrekke framfor noen av de andre metoder som vi har forsøkt, feil-

Havøysund Fiskarsamvirkeleg, Havøysund

Ferskfiskeksport. Tørrfisk, saltfisk. Telegr.adr. Fiskarsamvirke
 Telefoner: 59 - 29
 Tran. Filetfriseri. Postgiro: 98 675

Richard Floer Jr. A.s - Honningsvåg

IMPORT - EKSPORT
 Salt - Tørrfisk - Ferskfisk - Saltfisk - Tran

Spesialitet:

Røket sei-filet i olje.
 Kaviar og fiskekaker.

GUNNAR HOLST & CO.

HERMETIKKFABRIKK
 Nordvågen i Finnmark

HILMAR SJØGREN - Nordvågen

Tran- og fiskeforretning. Telefon 6 - 9
 Shell tankanlegg. Vann og smøreoljer.

M. OLSEN Eksport av alle sorter velbehandlet
 NORDVÅGEN fisk, Tørrfisk, Saltfisk og Tran.
 Disp. Olav S. Olsen Tankanlegg for Norsk Brændsel-
 Telefon 10 a - 10 b olje. Smøreoljer og Fett

RAGNAR RIKSHEIM - Henningsvær

Innkjøp og eksport av fisk, tran, rogn. Telegramadresse:
 Lager av salt, tønner, smøreoljer, solar. R I K S H E I M

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag

Hovedkontor: Aalesund Telegramadresse:
 «Bankfisk»
 Avd.kontorer: Molde, Fosnavåg
 Telefoner:
 Tillitsmenn: Bud, Bjørnsund, Ona 2553 - 1585 - 1586

N. L. GISKE FISKEREDSKAPER

Etablert 1896 Skipsutstyr
AALESUND Eksport av ferskfisk, saltfisk,
 Telegramadr. Giskefisk klippfisk
 Telefon 1412 Fiskedampskipsereri

Innehaver av: Aalesund Fiskegarnfabrikk
 Borgund Reperbane

kildene er langt mindre enn for de øvrige og den er den billigste i bruk.

Det må eventuelt være bøylen som fanger, og den har vært den samme for begge merker. Så vidt det hittil kan sees er der neppe annen forklaring enn at de små merkene oversees i større utstrekning enn de store.

Det framgår for øvrig av tab. 4 at vi har fått langt flere igjen av de merker som er blitt festet i gjellelokket enn av de festet i ryggen. Dette gjelder såvel for de små som for de store merkene. Det er ennå uklart hva denne forskjell skyldes, og vi skal vente med å diskutere problemet inntil vi har fått inn flere gjenfangster.